

Под окупацијом и у власти НАТО (ЕУ): Реформе одбране и војске

у Мишљења 31. децембар 2014. 1 Коментар

„Бела књига одбране доноси се први пут у Р. Србији. То је документ који транспарентно, најширој али и страној јавности приближава процесе, достигнућа и пројекције у развоју система одбране Републике Србије. На темељу права сваког грађанина Републике Србије да буде информисан о систему одбране, Бела књига је својеврсно штиво за све узрасте наше популације.“

Драган Шутановац, министар одбране Р.Србије
-изод из предговора документа „Бела књига“-

Ако се у нечему треба сложити са бившим министром одбране Драганом Шутановцем, онда је то у горе наведеном ставу из „Беле књиге одбране“, да је право „сваког грађанина Републике Србије да буде информисан о систему одбране“. **То није само ствар уставних, законских или људских права, то је насушна потреба за знањем, које је од виталног значаја за све грађане било које државе у свету – да ли је држава способна да се брине о себи и сачува или ојача своју независност, да се одбрани од могуће агресије или да адекватном снагом одврати потенцијалне агресоре?**

Став аутора овог краћег серијала, који ће ићи у неколико наставака, је да **огромна већина грађана Србије није адекватно или уопште информисана о реалном одбрамбеном капацитету земље и њених оружаних снага**, као ни радњама које се у том смислу предузимају. Одговорност за тај недостатак лежи на државним, али и војним органима, као и на средствима јавног информисања. На основу онога што ће даље бити изложено, сасвим је оправдано закључити да разлог за ову неинформисаност шире јавности лежи у чињеници да је одбрамбени капацитет земље доведен на неприхватљиво низак ниво. Толико да би сазнање о томе узбунило јавност и навело је да поставља питања која би могла да буду непријатна за све власти у периоду после 5. октобра 2000. године, односно за **носиоце владајуће прозападне парадигме**. Као потпору овоме, вреди навести само неколико репрезентативних примера.

Рецимо, да ли је српском народу и грађанима Србије познато да главни град Београд, са широм околином, у случају евентуалног рата (подразумева се и у миру), не брани ни једна борбена јединица садашње Војске Србије која располаже: **тенковима, оклопним транспортерима, хаубицама и топовима већег калибра, као ни вишецевним бацачима ракета – односно значајнијим борбеним системима без којих нема успешне одбране?**

Или, још прецизније – да ли је познато да **српска престоница од краја 2007. и почетка 2008.године не располаже ни једним тенком, ни једним**

борбеним оклопним возилом пешадије, ни једном хаубицом – уколико не рачунамо музејске експонате на Калемегдану и борбену технику која је продефиловала на Војној паради 16.октобра а затим враћена у оно мало преосталих гарнизона?

Да ли било где у свету постоји небраћена престоница, односно главни град неке државе?

Смем да се кладим да српски народ и грађани Србије (бар не огромна већина) уопште нису упознати са овом поражавајућом чињеницом, али је зато, све „у комад“ познато у Ministry of Defence на лондонском Whitehallu, затим у Пентагону и у осталим НАТО центрима, који су руководили тзв. реформом Војске Југославије, затим Војске СЦГ и, у коначном, Војске Србије.

Да не буде погрешно схваћено, српска престоница је наведена само као карактеристичан пример. **Многи други градови и српске вароши, читави крајеви и региони познати по војничкој, одбрамбено ратничкој традицији, прошли су још горе.**

У најкраћем, разваљен је систем одбране, а са њиме и војска као носилац те уставне обавезе. Не постоје више територијална подела и зоне одговорности јединица, баш као што не постоје састави стратегијско-оперативног нивоа (армије, корпуси, дивизије), на српском (некада југословенском) ратишту, односно војишту, којима се једино могао бранити територијални суверенитет и целовитост земље, а у то рачунам и Косово и Метохију.

Располажемо бројчано малом, тзв. оперативном оружаном силом, која не може, будимо реални и не забијајмо главу у песак, у случају рата да одбрани **ни саму себе, а камоли државу и народ. Њена основна намена је да изиграва „лаку коњицу“ НАТО-а[1] и ЕУ које су две стране исте медаље, у приправности за мировне мисије (у којима поодавно учествује) и борбене интервенције широм света, које тек следе.** На оним меридијанима где још увек нису сви народи поробљени, или је потребно изазвати тзв. организовани, односно, контролисани хаос и кризу, а затим такав амбијент уподобљавати глобалним владарима света, односно, наднационалном корпоративном и банкарском суперкартелу.

Наведени посао је урађен према прецизном и јединственом плану. Смењивали су се врховни команданти, министри одбрана, помоћници и државни секретари, саветници, начелници Генералштаба, помоћници, команданти јединица, командири, „експерти“... али се планови, одлуке и, војнички речено, „основна замисао“ и „циљ дејства и идеја маневра“ нису мењали, или су незнатно кориговани у ходу. И све наведено је било повезано основном, заједничком нити – **од властитог народа сакрити стварне намере и циљеве, преваром и обмањивањем реализовати додељене задатке и испунити предвиђене норме.**

И, тако смо, на том самопоништавајућем вишегодишњем путошћу, дошли до последњег стадијума у програму „Партнерство за мир“ (претпоследњег до пуноправног чланства у НАТО) под називом **„Individual Partnership Action Plan, IPAP“**, или **„Индивидуални акциони план партнерства“**, који представља највиши, тзв. интезивни облик сарадње НАТО са „партнерском“ државом, што би „у преводу“ значило – у власти смо НАТО-а, извршавамо све преузете обавезе, али немамо иста права као чланице тог савеза.

Дакле, званично смо увели кроз законску и подзаконску регулативу и интезивно примењујемо све могуће НАТО стандарде и процедуре, „интероперабилни“ смо (што значи кооперативни по свим питањима, а највише оним политичко-безбедносним, усаглашени за процес заједничког командовања у „декларисаним јединицама“), док се истовремено бусмо како смо војно неутрални па чак у вези са тим имамо и скупштинску резолуцију.

Ако смо неутрални, као што заиста нисмо, зашто, рецимо, нисмо увели „стандарде и процедуре“ нпр. армије Бразила, која је изузетно снажна и модерна? Уколико бих, пак, поменуо **Русију и њену стару добру „стратегију“, „оператику“ и „тактику“, на којој су генерације српских официра и војсковођа стасале**, био бих протумачен, подразумева се, као пристрасан.

Најтачнија одредница била би да смо неформални, прикривени чланови НАТО алијансе, под њеном командом и у њеној власти, у таквом степену из кога се тешко излази.

Кад већ поменух законску регулативу, значајно је нагласити да је све рађено плански наопако и накарадно (управо јер нам је НАТО диктирао „како да се бранимо“, ваљда од самих себе, и зато што то „боље знају од нас самих“). Уосталом, није ни било битно шта се формално усваја, било је важно оно што се увелико догађа „иза завесе“, а одиграло се врло успешно. Њима, тј. НАТО интересима, у корист, наравно.

Прво су донети **„Закон о одбрани“ и „Закон о војсци“ (11.12.2007.године)**, а тек онда су на верификацију у Скупштину Србије упућене **„Стратегија националне безбедности“ и „Стратегија одбране“**, које су усвојене **26.10.2009. године**. То су документи који, у нормалним и слободним земљама, обавезно претходе напред наведеним законима, као финалним актима у области одбране.

У нашем случају, ти кровни документи, као што се јасно види, уследили су две године након усвојених закона. Логично питање које следи је – на основу чега су и којих то државних процена предлагачи и законодавци дошли до садржаја тако озбиљних закона који имају снагу малог, војног Устава?

Дакле, урађено је, преведено на народски језик, као када би неки „паметњаковић“ прво сазидао кућу, ставио је под кров, уселио се, а тек онда кренуо да црта планове и техничке пројекте о изградњи.

У неколико наставака покушаћу да, као **сведок** и учесник бројних догађаја из периода **службе у врху Војске**, по **сећању** и према **јавно расположивим подацима**, опишем како је, под маском реформе и модернизације, разваљено све оно што је стварано преко две стотине година, рачунајући у то, посебно, тековине **успешне одбране од НАТО агресије 1999. године. Одбрана која је, из војничког угла, била скоро савршени, на научним основама засновани, практични приказ шта може да уради једна, по површини мала, али по традицијама, тековинама, вештини, борбеном духу, велика земља са великим народом, у жестоком судару са правим гигантом, каквог свет одавно није имао. Вероватно још из времена Римског царства или Наполеоновог доба.**

Да апсурд буде потпун, актуелна државна власт (као и све претходне) се хвалише и поноси **„извозом безбедности“** широм васељене, док у исто време околне војске јачају и наоружавају се (на првом месту оружане снаге Хрватске у склопу најновијих „источних тенденција“ НАТО савеза и евидентних припрема за сукоб ширих светских размера), а на помолу је и свечано промовисање поодавно формиране „Војске Косова“, или, још прецизније, никада расформиране, а значајно модернизоване ОВК, која ће се неминовно, уколико се у најскорије време ништа не предузме, (шта то беше Резолуција СБ ОУН 1244 и повратак наших снага безбедности на КиМ?) **утопити у будућу, јединствену оружану силу тзв. велике Албаније у најави.**

***

Сложена операција разбијања војске, која је јавности у континуитету представљана као „реформа“ (што на народном језику значи „мењај све из корена, јер ништа није ваљало“), уз додатне флоскуле и поштапалице (скоро 15 година испирања мозга недужном народу фразама „модерна, бројчано мања, али технолошки јача и опремљенија, професионална, војска под цивилном контролом...“), почела је, практично, одмах након петог октобра. Догађај који је (ваљда је коначно јасно), испланиран, организован, вођен и финансиран од стране истих оних који су на СР Југославију извршили бесомучну и противну међународном праву оружану агресију 1999.године. (Треба ли у вези са овим наводити примере „обојених револуција“ широм света и онај најсвежији, у Украјини, завршен класичним државним ударом, који су извођени према „рецептима“ Џина Шарпа и у оперативној разради пуковника Роберта Хелвија и његових бројних колега, баш онако како су тај изум тестирали на нама?)

Било је то својеврсно финале великог и перфидно изведеног пројекта разбијања СФРЈ и обрачуна са српским корпусом у целини, у склопу чега је један од примарних циљева био и остао отимање делова и цепање остатка територије. Реч је, дакле, о НАТО савезу, о коалицији земаља чланица предвођених Великом Британијом, САД, Немачком.... (не, нисам погрешио у редоследу набрајања земаља, који је у нашем случају веома битан и тако га треба тумачити).

Петог октобра нам се догодио „почетак краја“ или „крај почетка“ својеврсне **копнене операције** (ону праву и безуспешно вођену на простору, односно, на правцу КосМета из Р. Албаније и из правца БЈР Македоније, снаге ВЈ су предупредиле и зауставиле одлучном одбраном), као директни **наставак агресије** заустављене примирјем у Куманову, која је реализована тзв. **неоружаним облицима борбе**. У томе су носећу улогу одиграли „агенти од утицаја“ и остала, бројна и раније припремљена агентура и позиције западних обавештајних служби и других структура. Догодила нам се класична и вишедимензионална, субверзивна операција, у којој је **психолошко-пропагандни рат** вођен путем **медија** имао примарну и одлучујућу улогу.

Наведеним чином завршена је главна етапа НАТО агресије и у том склопу не може се игнорисати да је за следећу фазу, на путу „демократизације, модернизације, европеизације, партнерских евроатлантских односа, глобализације, инвестиција...“, а у финалу и свеопште пљачке, стајала оружана сила СРЈ, **Војска Југославије** (као и безбедносне и остале службе), **са прекаљеним ратним и другим кадровима**.

Војска Југославије је била оружана снага са којом су се НАТО државе озбиљно сукобиле и нису је победиле, а која је у тренутку извођења петог октобра бројала **преко 105.000 људи у миру (у рату око 450.000 само за први удар), око 1.100 тенкова, више од 850 оклопних борбених возила, преко 3.750 артиљеријских оруђа великог калибра, 155 авиона, 53 хеликоптера...**

Да би прокрчили зацртани пут, а особито да би могли да обезбеде **отцепљење територије Косова и Метохије**, западни „ослободиоци“ са домаћим посленицима били су принуђени да уклоне управо ову импозантну барикаду, за коју нису имали никакво решење на бојном пољу (нити би га икада нашли), да је разбију и сведу у оквире који по њих неће представљати нити претњу нити сметњу. Јер, свака независна држава која има снажну војску, нерешива је енигма за онога ко има намеру да је неоколонизује, држи под контролом и искоришћава за своје циљеве и властиту корист.

Тај фактор, а радило се о значајном борбеном и пре свега људском потенцијалу, морао је бити размонтиран, обесмишљен и стављен под пуну контролу, а затим организацијско-формацијски, бројчано и технолошки сведен на декор, на ниво НАТО подружнице на Балкану под окриљем и маском програма „Партнерство за мир“, са замршеном командном структуром, испреплетаним надлежностима и функцијама и неадекватном борбеном структуром, са елиминисаном најважнијом категоријом, која карактерише било коју оружану силу у свету, а то је **„борбена готовост“** (данас је то „оперативна способност“ и „функционална способност“), не само формално, већ суштински и садржајно.

Требало је професионални кадар јасно преобликовати на новим основама и одвојити од својих борбених тековина, духовно и морално пољуљати и

преумити путем, тежишно, интезивног школовања и курсирања по НАТО и осталим западним центрима, а не мали број, једноставно, купити на више начина. Логистичко обезбеђење требало је свести на ниво који би онемогућио стварање услова или могућности да се, евентуално, систем одбране (само)организује и поврати некадашњу снагу и моћ.

Да видимо како се процес одвијао и до чега смо дошли, наводећи у овом, **првом делу**, само ударне чињенице и догађаје који су обележили почетни период. Не зато да би се евоцирале успомене реда ради, већ због поука, извлачења закључака и враћања позитивне енергије и наде овоме народу. **Зато што је то једини могући начин да у перспективи победимо властити дефетизам и незнање** (након тога ћемо лако изаћи на крај са противницима које сада називамо „партнерима“, и то „за исте паре“) и да поново постанемо респективна земља, са оружаном силом која може да нас брани, да нам гарантује слободу и независност, јер само тако можемо имати успешну привреду, образовање, духовност, културу, здравство и нормалан живот.

Велика представа, односно игра, текла је према јединственом, прецизном, дугорочном, вишедимензионалном, у више фаза и из једног центра вођеном и реализованом плану, од кога се није одступало, или не бар значајно.

У оперативном погледу центар се налазио у седишту команде НАТО-а у Монсу, Белгија, и делом у команди Јужног крила Алијансе у Напуљу, Италија. Пар година после петооктобарског преврата, а након стварања услова, формиран је и адекватно замаскиран **мини штаб НАТО-а** усред Београда, кога су чинили како **војни** тако и **обавештајно-субверзивни експерти** земаља чланица НАТО-а, у којем је главну реч водила Велика Британија. На самом почетку поменути експерти су легендарани као „саветници за реформу одбране“, да би касније (2006), под мирољубивим називом, њихова делатност била озваничена под називом „**НАТО војна канцеларија за везу**“ (NATO Military Liaison Office, MLO).

Први удар је кренуо одмах након петог октобра, тако што је у погон, пуном снагом, стављена већ постојећа медијска машинерија запада и, наравно, преко ноћи „ослобођене“ ТВ и радио станице и штампани медији.

Било је потребно одмах и свом силином, не бирајући средства, провући кроз бласто и окривити војни врх (па тако и војску у целини) за све и свашта: од тога да је то била, малтене, партијска и породична армада, да је капитулирала у рату, преко сервирања дезинформација о наводном планираном војном пучу којим би се зауставила **народна револуција** до пласирања измишљотина и лажи о корупцији, криминалу, и, најважније, о напакованим ратним злочинима у време агресије, у тзв. удруженом злочиначком подухвату.

Тако је, а у складу са трендом решавања свих могућих (и немогућих) проблема преко чувених “кризних штабова” (од Народне банке, до последње установе и

предузећа), било предвиђено и једно слично тело за Војску Југославије, тачније за њен Генералштаб.

Издржан је удар захваљујући пре свега прекаљеном војном руководству предвођеном начелником Генералштаба, генерал-пуковником Небојшом Павковићем (а по „дубини“ командантом 3.Армије, генерал-пуковником Владимиром Лазаревићем), које је имало довољно храбрости, моћи и знања да одговори на до тада невиђени изазов. То јест, онолико колико је било могуће у свеопштем, плански изазваном хаосу.

Друга околност која је озбедила да се ВЈ сачува, бар до јесени 2001.године, била су дешавања у Копненој зони безбедности. Оружана побуна једног дела албанске националне мањине, коју је предводила терористичка ОВПБМ, била је таквих размера, кординирана и вођена од стране истих западних инструктора, да је претила да запали комплетан југ Србије са несагледивим последицама.

То и јесте била замисао која је креирана и темпирана управо када и пети октобар (пре и после), како би се, у случају да ствари крену „наопако“, снаге безбедности и одбране земље развукле и ослабиле уколико би морало да дође до „плана Б“, а то је да се у решавање „демократских питања“ умешају снаге Алијансе припремљене за такву варијанту, а размештене у околним земљама.

Срећом, Генералштаб и, наравно пре свих састави 3.Армије ВЈ, ојачани снагама МУП-а, нашли су праве одговоре, сузбили побуну, нанели губитке наведеној терористичкој паравојној структури и за неколико месеци успостављен је ред, поштовање закона и мир. А тиме и очување Војске Југославије у комплетном саставу.

Други удар се одвијао истовремено из више праваца и преко разноразних „полуга“, које су, према познатим субверзивним шаблонима, стављени у функцију.

Тако су, рецимо, од формирања Кординационог центра Владе ради решавања проблема на југу Србије, челници тог тела, ојачани тадашњим министром спољних послова СРЈ, уз одобрење председника СРЈ, **први успоставили званичне контакте на највишем нивоу са командом НАТО** још у децембру 2000-те, а затим, наведене сусрете интензивирали с почетка наредне године и наставили врло блиску сарадњу, формално због решавања проблема у Копненој зони, а неформално ради остваривања значајнијих и дугорочнијих циљева.

То је био сјајан **изговор** и **легенда** за оно што ће кординирано уследити.

Шта је оно најважније што се одиграло, поред константних притисака и медијске харанге које су вешто пласиране у јавности, и нарочито захтева чувеног председништва ДОС-а (као некакве нове Коминтерне), да се смени начелник Генералштаба и комплетан војни врх, као и команданти стратегијских групација – армија и корпуса, који су изнели рат на својим плећима?

Издавају се следеће активности.

- 1) **Састанак у војном репрезентативном објекту „Моровић”** 20. фебруара 2001. године,^[2] када је организована, управо по налогу НАТО ментора, расправа о тзв. доктринарним питањима везаним за систем одбране и војску („доктрина одбране”, „војна доктрина” и „организација војске”).

Скуп који је трајао више сати био је, уствари, својеврсна предигра и припрема терена за перфидни и скорашњи „удар” НАТО стратега на дојучерашњег непријатеља.

Од стране учесника је закључено да се војска мора „реорганизовати”, бројчано и у борбеним саставима значајно смањити, и преоријентисати „ка западу”, од кога ће добити „помоћ у опремању”. Поред осталог, тада је први пута изнета, на тако високом и званичном нивоу, „конструктивна дилема”, изречена од стране савезног министра унутрашњих послова **Зорана Живковића**, идеја, која је гласила: „**или ћемо у НАТО или ћемо бити неутрални**”.

(Ова констатација је одличан шлагворт за посебну тему о актуелној, тзв. војној неутралности.)

Поред наведеног, било је нарочито интересно излагање потпредседника Владе Србије, **Момчила Перишића**, који је, истичући да није могуће имати „доктрину одбране” у условима нерегулисаног односа Србије и Црне Горе (тада је још увек важио Устав према којем су „добили” изборе и узурпирали власт), нагласио потребу снажне цивилне контроле војске, увођење професионализације, значајно смањење постојећег континента и пребацивање тежишта у правцу стварања „малих јединица за противтерористичку борбу”. Саопштио је, између осталог, и да је неопходно што пре **предати на чување државну границу органима и јединицама МУП-а**, што би „унапредило” систем одбране и смањило војне трошкове.

Интересантно је и може се у виду закључка констатовати, да су наведени учесници скупа најмање, или уопште нису, расправљали о „доктринарним питањима” (мало ко је од њих за тако нешто био квалификован), већ су појединци, што је у реалном времену било сасвим очигледно, једноставно, износили ставове (налоге) НАТО-а и вршили припрему терена и својеврсну сондажу за оно што нам је већ било унапред намењено и одређено.

Доказ томе је што су се тако „визионарски” ставови **заиста у пракси поклопили** са оним што ће се одиграти тек за пет, шест и више година. Једино друго објашњење би било да су „визионари” били видовити, и то у буквалном смислу.

Ако, услед недостатка доказа за ту могућност, искључимо „видовњачку” опцију, једини исправан одговор на логично питање – како су појединци знали шта је

најбоље за наш систем одбране и војску (поред тога што су издали све раније идеале и лично деловање), у суштини је врло прост: износили су оно што им је на појединачним, конспиративним и „осталим“ сусретима предочавано и налагано. Уосталом, **случај Момчила Перишића годину дана након ове сесије, када се одиграо познати догађај на Ибарској магистрали са америчким војним обавештајцем у Србији, Џоном Нејбором, све то најбоље потврђује.**

2) Следећи важан и, практично, преломни скуп одржан је **маја 2001.године**, такође у објекту „Моровић“, али овај пут је састав учесника значајно ојачан и „структурно“ прилагођен.

На иницијативу познате НВО под називом **„Атлантски савет“**, (званично, а незванично према плану који је раније наведен, а то значи према налогу Алијансе) на чијем се челу у то време налазио Владан Живуловић и чији је основни задатак био отворено лобирање за учлањење у Алијансу, одржан је скуп **врха НАТО-а, војног врха СРЈ** (редуковани тзв. колегијум НГШ али без начелника Генералштаба и других мање подобних генерала) и „одабраних“ појединаца из државног врха СРЈ.

Уместо било каквог ширег коментара (без обзира што сам сведок и овог догађаја), а ради аутентичности и сагледавања „домета“, ево шта је о скупу у Моровићу, **али са задршком од пет година, изјавио листу Данас Владан Живуловић**, који је са својим „експертима“ учествовао у раду и имао значајну улогу не само тада, већ у целокупном процесу „реформе“ војске и система одбране: (напомена – уметнута тумачења и коментарисање појединих делова интервјуа у „италик“ форми су од стране аутора текста, како не би дошло до забуне код одређених информација као и околности о којима је говорио господин Живуловић, чији су наводи у „болд“ верзији).

„ ....Прва улога Атлантског савета као невладине организације је била да отворимо врата и покушамо да, након бомбардовања, направимо мостове између наше државе и међународних организација, пре свега НАТО.

У томе смо и успели, а у мају 2001.године смо организовали, на захтев и молбу НАТО, састанак са представницима наше државе у Моровићу.

Таду су из НАТО дошли сви значајни људи осим лорда Робертсона тадашњег генералног секретара (био је планиран његов долазак, одустао је у последњем тренутку – прим. ГЈ),

На нашој страни су били тадашњи министар спољних послова Горан Свилановић, Борис Тадић,[3] Раде Булатовић, и комплетан војни врх, без начелника Генералштаба Небојше Павковића (дакле, није био комплетан, већ „одабрани“, и то мини врх ГШ – прим. ГЈ).

То је био први сусрет између две зараћене стране после примирја (ни ово није тачно, прве сусрете је реализовао Горан Свилановић, заједно или одвојено са Небојшом Човићем – прим. ГЈ).

Када је речено да ће у одређеном периоду бити 15 генерала у Војсци Југославије, а тада их је било више од 100 активних (нетачно, тада их је било највише 62 уколико ме сећање добро служи – прим.ГЈ), **то је деловало чудно.**

Када су рекли да ће оптималан број војника бити између 25 и 30 хиљада, а тада смо имали преко 100 хиљада, то је звучало злокобно и претеће (подаци о бројном стању су тачни и прецизни, од 2007.године управо имамо такво стање у Војсци Србије, али није имало потребе да гости из НАТО-а прете, нити су то радили, с обзиром да се све одвијало према плану и у врло срдачној атмосфери – прим. ГЈ).

У то време се одржавао састанак групе Г-8 на Исланду и они су крајње позитивно оценили тај састанак у Моровићу (ове „позитивне оцене“ није могуће пронаћи по архивама јавних гласила – прим. Г.Ј.).

Да је било више слуха код наших људи, тврдим да смо још тада могли да уђемо у Партнерство за мир, без условљавања са сарадњом са Хагом.....“

У вези са наведеним догађајима које сам оквалификовао као кључне, односно, ударне (што не значи да није било бројних других састанака, скупова, симпозијума, трибина, „радних столова“, напротив, било их је у изобилју), посебну пажњу заслужује једна опсервација.

Иако је то било време праве **медијске харанге** према војном врху, затим, медијског извитоперавања истине, претварања „реорганизације“ у „реформу“ (што је значајно и суштински различито), наглашавања потребе за тзв. цивилном контролом (у пракси се то ускоро претворило, буквално, у командовање приучених и курсираних цивила најискуснијим, школованим и ратнички прекаљеним генералима), и низом других потпуно неважних активности, које су вредни новинари пратили, интересантно је да са наведених скупова, у реалном времену, **представници седме силе нису извештавали**, или, ако јесу (а није ми познато), онда је то било у краткој, фактографској форми и на маргинама новинских листова.

Случајно или намерно. Биће да је намерно. Бар колико ме сећање служи.
(крај првог дела)

---

[1] „Прикључивањем евроатлантским интеграцијама, првенствено НАТО програму „Партнерство за мир“, повећава се безбедност у региону, јача одбрамбена способност Србије и Црне Горе и промовишу европске и евроатлантске вредности.“

– извод из обраћања министра одбране СЦГ, Првослава Давинића у документу „Бела књига одбране“, април 2005.године, издавач МО Сектор за људске ресурсе, НИЦ „Војска“, књига 131, ИСБН 86-7530-124-3.

[2] најважнији учесници састанка: Војислав Коштуница, председник СРЈ, Милан Милутиновић, председник Р.Србије, Зоран Жижич, председник Савезне владе, др Слободан Краповић, министар одбране СРЈ, Зоран Живковић, министар унутрашњих послова СРЈ, генерал-пуковник Небојша Павковић, начелник Генералштаба ВЈ, Момчило Перишић, потпредседник Владе Р.Србије, Душан Михајловић, министар унутрашњих послова Владе Р.Србије. Од званичника Републике Црне Горе нико се није одазвао, нити је присуствовао састанку.

[3] Веома је интересантно учешће Бориса Тадића на скупу, тада на функцији Министра за телокомуникације у Савезној влади, који у том тренутку није био у било којој варијанти да у будућности обавља функцију министра одбране, на коју је постављен, стицајем околности након формирања ДЗ СЦГ. Међутим, познајући одлично, до детаља, политику, стандарде и процедуре НАТО-а, посебно на пољу дугорочног кадрована у тзв. „земљама жртвама“, ништа није било случајно. Уосталом, Борис Тадић је већ у децембру 2002.године заиста кренуо да се припрема за дужност председника Одбора за одбрану и безбедност будуће скупштине ДЗ СЦГ, када је званично упућен на службени курс безбедности у САД, у тамошњу безбедносно-обавештајну заједницу под окриљем НСА, који је успешно завршио, ако се добро сећам, негде почетком или средином фебруара 2003.године.

Горан Јевтовић / Фонд стратешке културе